

Қазақстан Республикасының Білім және Ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректорі
Ғазалиев А.М.

«____» _____ 2016 ж.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

Fiz II 1211 «Физика II» пәні

FM 3 Физика-математикалық модуль

5B074500 «Көлік құрылышы» мамандығы

Сәулет және құрылыш факультеті

Физика кафедрасы

2016

Алғы сөз

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлегендер:
аға оқытушы Бимбетова Г.М.

«Физика» кафедрасының мәжілісінде талқыланды

«____» 2016 ж. № _____ хаттама

Кафедра менгерушісі _____ Смирнов Ю. М. «____» 2016 ж.

Энергетика, автоматика және теле байланыс факультетінің әдістемелік
кеңесімен мақұлданды

№ _____ хаттама «____» 2016 ж.

Төрағасы _____ Тенчурина А.Р. «____» 2016 ж.

«Күрылым материалдары және технологиясы» кафедрасымен келісіледі

Кафедра менгерушісі _____ Рахимова Г.М. «____» 2016 ж.

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыс ақпарат

Аты-жөні: аға оқытушы Бимбетова Г.М.

Физика кафедрасы ҚарМТУ-дың 1-ші корпусында (Қарағанды қ., Бейбітшілік бульвары, 56), аудитория 408, байланыс телефоны 565931, кос. 227, факс: 83212565234. Электрондық пошта: IVC@KSTU.KZ.

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны Кредит. ESTS	Сабак түрі					СӨЖ сағаттар ының саны	Са ғат тар дың жалпы саны	Ба қы лау түрі			
		Қосылған сағаттар саны			ОСӨЖ сағатта рының саны	Сағат тар дың бар лығы						
		Дәрістер	Практи калық сабак тары	Зертх а-на лық сабак тар								
2 к/б	2 3	15	15	-	30	60	30	90	ЕМТ			

Пәннің сипаттамасы

«Физика II» пәні жоғары математика, химия және теориялық механика пәндердің бакалавриаттарды дайындаудың теориялық негізін құрайды және кез-келген мамандық бойынша жоғарғы техникалық мектепті бітірушілердің инженер-техникалық іс-әрекетінің негізгі базалық циклына кіреді.

Пәннің мақсаты

«Физика II» пәні студенттерді өздері маманданған техника саласында физикалық ұстанымды іске асыру мүмкіндігін қамтамасыз ету, келешек бакалавриаттардың ғылым мен техникалық ақпараттар ағынында осы заманғы ғылыми аспаптармен таныстыру, әртүрлі физикалық құбылыстардың ғылыми тәжірибелік зерттеу жүргізудің бастапқы әдеттеріне және өлшеудің қателігін бағалауға мақсатын алға қояды.

Пәннің міндеттері

Пәннің міндеттері мынадай:

Берілген пәнді оқу нәтижесінде студенттер міндетті:

- әртүрлі физикалық ұғымдар, зандар, теориялық қолдану аясы туралы;
- зерттеудің тәжірибелік немесе математикалық әдістері арқылы алынған нәтижелердің дұрыстық дәрежесін бағалау туралы түсінікке ие болуға;
- негізгі физикалық құбылыстарды, классикалық және осы заманғы физика зандарын;
- физикалық зерттеу әдістерін;
- физиканың ғылым ретінде техниканың дамуына әсерін білуге;

- физиканың басқа ғылымдармен байланысы және оның мамандықтың ғылыми-техникалық мәселелерін шешудегі орнын істей білуге;
- классикалық және осы заманғы физиканың теорияларын: іргелі зандарын, оған қоса мамандық қызметі жүйесінің негізі болатын физикалық зерттеу әдістерін ұғынып практикалық дағдыларды менгеруге.

Айрықша деректемелер

Берілген пәнді оку үшін келесі пәндерді (бөлімдерді (тақырыптарды) көрсетумен) менгеру қажет:

1. Математика I

2. Физика I

Тұрақты деректемелер

«Физика II» пәнін оқыту электротехника, химия, жоғары математика, теориялық механиканы т.б. пәндерді игеруде пайдаланылады.

1. Инженерлік графика

2. Инженерлік жүйелер

Пәннің мазмұны

Сабактардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

Бөлімнің (такырыптың) атауы	Сабактардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, сағ.				
	Лекция лар	Практик алық сабак	Зертха налық сабак	ОСӨЖ	СӨЖ
1. Электромагниттік өріс үшін толқындық теңдеу. Электромагниттік толқынның қасиеттері. Электромагниттік энергия ағынының тығыздығы. Умова-Пойнтинг векторы. Дипольдің сәуле шығаруы. Практикалық сабактың тақырыбы: Электромагниттік толқындар. №60-зертханалық жұмыс. Тербелмелі контурдағытербелістерді зерттеу.	1	1	-	2	2
2. Геометриялық оптиканың негізгі заңдары. Шағылу және сыну заңдары. Толық шағылу күбылдысы. Оптикалық аспаптар. Фотометрия. Практикалық сабактың тақырыбы: Жарық дифракциясы. №80-зертханалық жұмыс. Жұқа линзының сипаттамаларын зерттеу	1	1	-	2	2
3. Жарық толқындарының қасиеттері. Толқындық түйдек. Жарықтың топтық жылдамдығы. Жарық толқындарының интерференциясы. Уақыттық және кеңістіктік когеренттік. Интерферометрлер. Практикалық сабактың тақырыбы: Жарық интерференциясы №66 зертханалық жұмыс. Ньютон сақиналарының әдісімен жарық интерференциясын зерттеу.	1	1	-	2	2
4. Толқындардың дифракциясы. Френель-Гюйгенс принципі. Френельдің зоналық әдісі. Френель дифракциясы. Бір саңылаудағы және көп саңылаудағы дифракция. Фраунгофер дифракциясы. Спектрлік жіктелу. Голография. Практикалық сабактың тақырыбы: Жарық дифракциясы. №72 зертханалық жұмыс. Дифракциялық торлар көмегімен толқын ұзындығын анықтау.	1	1	-	2	2
5. Заттардағы электромагниттік толқындар. Заттағы жарықтың таралуы. Жарық дисперсиясы. Жарықтың жұтылуы. Жарық поляризациялануы. Поляризацияланған жарықты алу тәсілі. Практикалық сабактың тақырыбы: Жарық поляризациясы. №61 зертханалық жұмыс. Жарық	1	1	-	2	2

поляризациясы. Малюс заңын тексеру					
6. Жылудық сәулелену. Абсалют қара дененің сәулеленуінің проблемалары. Кванттық гипотеза және Планк өрнегі. Фотондар. Жарық кванттарының энергиясы және импульсі Практикалық сабактың тақырыбы: Жарықтың дисперсиясы және оның заттарда таралуы.	1	1	-	2	2
7. Квант теориялардың негізгі идеясын тәжірибе жүзінде тұжырымдау. Фотондар. Франк және Герц тәжірибелері. Фотоэффект. Комpton эффектісі. Атомдардың сыйықтық спектрі. Бор постулаттары. Сәйкестік принципі. Практикалық сабактың тақырыбы: Жылудық сәуле шығару. №64 зертханалық жұмыс. Фотоэффект құбылысын зерттеу.	1	1	-	2	2
8. Жарықтың корпускулалық-толқындық екіжақтылығы. Де Броиль гипотезасы. Бөлшектердің дифракциясы. Толқындық функция және оның статикалық мағынасы. Микробөлшектердің толқындық қасиеттері және анықталмаушылық қатынасы. Практикалық сабактың тақырыбы: Сәуле шығарудың кванттық теориясы.	1	1	-	2	2
9. Шредингердің уақыттық және стационарлық тендеуі. Бір өлшемді тік бұрышты шұнқырдағы бөлшек. Бөлшектің потенциалдық тосқауыл арқылы өтуі. Практикалық сабактың тақырыбы: Де Броиль толқындарының дифракциясы.	1	1	-	2	2
10. Кванттық теориядағы атом және молекула. Сутегіге ұқсас атомдар. Энергия деңгейлері. Деңгейлер ені. Сутегінің молекуласы. Ионды және ковалентті байланыстар. Екі атомдық молекуланың электрондық термдері. Практикалық сабактың тақырыбы: Шредингер тендеуі және сутегі атомы. №68 Зертханалық жұмыс. Сәуле шығару спектрлерін зерттеу.	1	1	-	2	2
11. Кванттық электрониканың элементтері. Тосын және мәжбүр сәуле шығару. Лазерлер. Практикалық сабактың тақырыбы: Қатты дene физикасы.	1	1	-	2	2
12. Кванттық статистиканың элементтері. Фазалық кеңістік. Элементар ұяшық. Құйлардің тығыздығы. Бозе-Эйнштейн және Ферми-Дирақтың кванттық статистикасы туралы түсінік. Квазибөлшектер. Олардың анықтамалары және түрлери. Практикалық сабактың тақырыбы: Кристоллаграфия элементтері.	1	1	-	2	2
13. Конденсирленген күй. Құрылымдық			-	2	2

кристаллографияның элементтері. Кристалдық құрылымды зерттеу әдістері. Кристалдық торлардың жылу сыйымдылығы. Токты тасымалдаушы квазибөлшектер. Кристалдағы энергетикалық зоналар. Ферми деңгейі. Ферми беті. Кемтік өткізгіштер түсінігі. Кюри температурасы. Ферромагниттердің магниттелуі.	1	1			
Практикалық сабактың тақырыбы: Қатты дененің жылулық электрлік және магниттік қасиеттері					
№102 Зертханалық жұмыс. Жылулық сәулелену заңдарын зерттеу.					
14. Атом ядросы. Атом ядроның құрылышы. Ядролық күштер. Ядролық күштердің ауыспалы сипаты. Ядро моделі. Альфа – бета және гамма нүрланудың тегі мен заңдылықтары және олардың затпен әсерлесуі. Ядролық реакциялар. Атом ядроларының радиоактивті ыдырауы. Ядролық бөлінудің реакциясы. Бөлінудің тізбекті реакциясы. Ядролық реактор. Синтез реакциясы. Энергия көздерінің проблемасы.	1	1	-	2	2
Практикалық сабактың тақырыбы: Атомдар және молекулалар физикасы					
15. Элементар бөлшектер. Лептондар, адрондар. Кварктар. Күшті, электромагниттік әлсіз, гравитациялық өзара әсерлесулер. Қазіргі физиканың және астрофизиканың негізгі проблемалары туралы түсінік.	1	1	-	2	2
Практикалық сабактың тақырыбы: Атом ядросы және элементар бөлшектер					
Барлығы	15	15	-	30	30

Практикалық (семинарлық) сабактардың тізімі

- тақырып. Электромагниттік толқындар.
- тақырып. Геометриялық оптика.
- тақырып. Жарық интерференциясы
- тақырып. Жарық дифракциясы.
- тақырып. Жарықтың поляризациясы.
- тақырып. Жарықтың дисперсиясы және оның заттарда таралуы.
- тақырып. Жылулық сәуле шығару.
- тақырып. Сәуле шығарудың кванттық теориясы.
- тақырып. Де Бройль толқындарының дифракциясы.
- тақырып. Шредингер теңдеуі және сутегі атомы.
- тақырып. Қатты денелер физикасы.
- тақырып. Кристаллография элементтері.
- тақырып. Қатты дененің жылулық электрлік және магниттік қасиеттері.
- тақырып. Атомдар және молекулалар физикасы
- тақырып. Атом ядросы және элементар бөлшектер.

СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыбы

1. Айнымалы электр тогы
2. Электромагнитік толқындар.
3. Геометриялық оптика.
4. Фотометрия.
5. Жарық интерференциясы
6. Жарық дифракциясы
7. Жарық поляризациясы
8. Жарықтың дисперсиясы
9. Жарықтың жұтылуы.
10. Кванттық физика.
11. Қатты дене физикасы.
12. Кристаллография элементтері.
13. Қатты денелердің жылулық, электрлік және магниттік қасиеттері.
14. Атомдар және молекулалар физикасы
15. Атом ядросы және элементар бөлшектер

Студенттердің білімін бағалау белгілері

Пән бойынша емтихан бағасы аралық бақылау (60% дейін) және қорытынды аттестаттау (емтихан) (40% дейін) бойынша үлгерімнің ең жоғары көрсеткіштерінің сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100% дейін мәнді құрайды.

Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты және мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындау ұзақтылығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Баллдар
СОӘЖ	Өтілген тақырыптар бойынша тереңдетіп оқу	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	3 байланыс сағаты	Ағымдағы	Апта сайын	10
Практикалық есептерін шығару	«Геометриялық оптика және жарық дифракциясы» бөлімі бойынша тереңдетіп оқу	[1], [2], [3], [4]	7 байланыс сағаты	Ағымдағы	Апта сайын	10
Жазбаша жауап №1	«Геометриялық оптика және жарық дифракциясы» бөлімі бойынша тереңдетіп оқу	[1], [2], [3] Дәрістің қысқаша мазмұны	1 байланыс сағаты	Аралық	14 апта	15
Практикалық	«Кванттық	[1], [2],	8	Ағымда	Апта	10

есептерін шығару	оптика. Жылулық сәуле шығару. Квант теория идеясы» бөлімі бойынша тереңдетіп оқу	[3], [4]	байланыс сағаты	ғы	сайын	
Жазбаша жауап №2	«Кванттық оптика. Жылулық сәуле шығару» бөлімі бойынша тереңдетіп оқу	[1], [2], [3] Дәрістің кысқаша мазмұны	1 байланыс сағаты	Аралық	28 апта	15
Емтихан	Пән материалының менгерілу деңгейін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	2 байланыс сағаты	Қорытынды	Сессия кезеңінде	40
Барлығы						100

Саясат және рәсімдер

«Физика» пәнін оку кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

1. Сабакқа кешікпей келуді.
2. Дәлелді себепсіз сабак босатпауды, ауырган жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.
3. Студенттің міндетіне барлық сабактарға қатысу кіреді.
4. Оку процесінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру.
5. Жіберілген практикалық және зертханалық сабактар оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыру.

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Савельев И.В. Жалпы физика курсы I – II том:/ И.В. Савельев; Алматы 2004 1 т, 504 б., 2 т. 428 б.
2. Савельев И.В. Жалпы физика курсы III том:/ И.В. Савельев; Қарағанды 2012 III т, 402 б.
3. Трофимова Т.И. Физика курсы/Т.И. Трофимова. – Мәскеу.: ACADEMIA, 2006. – 480 б.
4. Қойшыбаев Н. Жалпы физика курсы III том, Электр және магнетизм / Н. Қойшыбаев; Алматы 2006 –338 б.
5. Абдуллаев Ж. Физика курсы /Ж. Абдуллаев Алматы: Білім – 346 б.
6. Волькенштейн В.С. Жалпы физика курсының есептері/ В.С. Волькенштейн. – М.; 2007. – 328 с.
7. Ақылбаев Ж. С., Ермағанбетов Қ.Т. Электр және магнетизм/Ж.С Ақылбаев, Қ.Т. Ермағамбетов, Қарағанды – 2004. -482б.
8. Иродов И.Е. Механика, негізгі занбары, Переведен на гос. язык автор

- Маженов Н.А. 2012. МОН РК
9. Джон Бёрд Электр және электроника/ Джон Бёрд, аударған Н.А.Маженов, О,Маженова Оқулық, Алматы, 2013
 10. Бижигитов Т. Жалпы физика курсы. Алматы:ЖШС «Экономика», 2013.- 890б.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Трофимова Т.И. Краткий курс физики/ Т.И. Трофимова.– М.: Высшая школа, 2004. – 352 с.
2. Савельев И.В. Сборник вопросов и задач по общей физике /И.В. Савельев. – М.: АСТ, 2004. – 472 с.
3. Грабовский Р.И. Курс физики/ Р.И. Грабовский. – СПб.; М.; Краснодар:Лань, 2004. – 607 с.
4. Лозовский В.Н. Курс физики: в 2 т./В.Н. Лозовский; Лань. – СПб; М:Краснодар, 2007. – 1 т.
5. Иродов И.Е. Электромагнетизм/ И.Е. Иродов. – М.: Бином. Лаборатория знаний, 2006. – 320 с.
6. Гладской В.М. Физика: сборник задач с решениями: учебное пособие для вузов, изучающих курс общей физики/ В.М. Гладской. – М.: Дрофа, 2004. – 288 с.

СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)

Fiz II 1211 «Физика II» пәні

31.03.2004 ж. берілген № 50 мем. баспа лиц.
Басуға қол қойылды Пішімі 60 x 90/16
Есептік баспа табағы ш.б.п. Таралымы дана
Тапсырыс Бағасы келісімді

Қарағанды мемлекеттік техникалық университетінің баспасы,
100027, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56